

مکتبۂ ادبی و سیاسی

❀ ادبی و سیاسی رسالهٔ اسبوعیه در ❀

۳۱ نهمی سنه

۲۶ شوال ۱۳۲۹

❀ پنجشنبه ❀

جزء و عدد : ۱۱۷

[مابعد عن جزؤ ۱۱۵]

« طوغرىدن طوغرى يه قلبه تصادف ايدن آنى ايكي يه آيبر » اسكى ضرب
ملئك احكامى يالكز سوزدن عبارت .

« الواح رؤيا و خيالات » عنوانى الك اولكى منظومه لرئده ايسه شاعر اتخاردن ،
قبرستان يارمقلرئىنك احوال حيرت اشتالئدن بحث ايلدورسده « تزييف نفس »
اتخاره غلبه چاليور . استهزاي نفس شاعرى يأس و نوميدي محبتدن خلاص
ايديور . حسيات و هوسات نفسانيه سنه تبسم ايتقى شاعرى قرار اتخارى فسخ
ايدمك بمرتبته عاليه اصعاد ايديور .

بر وقعه ماضيه اصلا بونك قدر حقيقى ، بونك قدر روحپرور ، بونك قدر
مؤثر ، بونك قدر ساده ، مع مافيه بونك قدر شمشعلى ، آهنگلى ، بونك قدر
شخصى ، براسلوب ايله يازيله ماز . بوالخانك حسى اولانلرى گويا كه دروندن كلان بر
صدای طبيعى ايتش كې قلوب ملته توافق ايتكده در . هج بر شرقى آلمان محبتى
دها كوزل تصوير و تفهيم ايدممن . شاعر ك حسيات ملتى ، روح ملتى اوقشايه جق ،
ارباب مطالعه ي اشواق و تحسسانه دوشوره جك صورئده كى صنعت تقليديه سى
حيرت افزادر ، كتاب الخانك حروفى حسيات عموميه ايله روح ملئك اتخاندن
متحصل خليطه دن دوگولمش ائنجيلردن متشكلدر . بوشرفيلرك تحليلى ، عنصرلرئىنك
معايه سى ، صنايع بديعه سنك تدقيقى هائيه برستشكارلرئيه سرمايه اشتغال اوليور :
بزى مفتون و مسحور ايدن حلاوته ايسه بوتديقانك برتائيرى يوق . هله بر طائلى
لئىك ، نشيده نك خاتمه سنى تافره مثال اوله بيله جك مصراعرلك تعقيب ايتسى ايله
كان چالار كن تل قوبارمقدين ده فنا بر صورئده چيقاردقلىر اصوات ، آهنگ
موسيقى يه بر تائير غريب و برييور : بوتبدل غير مترقب ايسه شاعر ك اوجهان

گزین خیالاتدن بردن بره عالم حقیقته انتقالى اخطار اییدیور . بونلر شاعرک
تعبیرات مخصوصه سی ، امضاسی و یا مهر ذاتی سیدر که هاینه کندى الحاقى دائماً
آنکله تختیم ایلشدر ؛ مع مافیه بونلر عین زمانده شاعرک حال و مزاجى ،
بدینلکنى اعلان ایلور .

شمعى اولدیغى کبی هاینه نك زمانده ده بو حال هوادن نشات اییدیوردی .
طائلی یه طوز قائلش و اسکی لیریک شعرى صولاندیریلر ق طادی قاجیرلمش
ایدى . آشکاردر که بو استهزا و جناسلر ، هجو آمیز مرارتلر ، بردن بره پس
برده دن تیزه کچیشلر او زمانلر پك زیاده تحسین و تقدیر و تقلید ایلدیکندن تولد
ایلشدر که شمعى بز بونلر یالکیز « شاعر ابراز هنر و صنعت ایلش » نظریله
باققدیر .

کتاب الحان ظاهر آ بر عاشق فلکزده نك هنکام جوانیسنده کی ایام شوق
و حزتی تصویر ایدر . و احوال و مناسبات زمانه نك تاثیراتندن مصون قالمش
صفحات عشقک مختلف لوحه لری ظن اولور ؛ فقط تدقیقات موشکافانه اجرا
ایدیلر جک اولور سه آنلرک وجود پذیر اولسی ایچون نه کبی عوامل و مؤثراتک
دخلى اولدیغى آکلاشلر . ملت شرقیسی ، رومانئیک بالادلر ، کیمیه خطابلر
شاعرک هیجان افکار بی موجب اولقله برابر اکثر یا مشق تقلید خدمتی ایفا
ایلشدر . اشعار زمانیه عادتاً مخالف و معارض بولمشدر . عدم ممنونیت ، نشئه سزک
ایله پولتیقه عکس عملنک هر کسه اجرای تضییقات ایلسی و خصوصیه بونک
محافل خصوصیه و ادبیه ده دخول ایتمش بولمسی شاعرک بومنظومه لرندن مستبان
اولور . هامبورغ و برلین جمعیتلری حقنده کی ابیات مخصوصه بی هر کس تخطیر
ایدر . زیرا عشق و غرامه متعلق اشعار میانه بونلرک حلولی هیچ مناسبت آلمدیغى
کبی اسکی و ابدیاً یکنی وقایعک جریان ایلدیکی او محفل پك گوزل تصویر اییدیور .
شاعرک حسیاتى ک زیاده قیرلر ، اورمانلر ، طاغلر ، رهن نه ری ، بالطق دگزى
جوش و خروشه کتیرمشدر . شاعر ایله روح ملتک ایکنجی بر نقطه التصاق و یا
اتحادی ده بوراده واقع اولقده در .

« کتاب الحان » آلمان محبتك. آلمان حسیات طبیعیہ سنك بر نوع انجیلیدر. هیچ بر آلمان شاعری دكزك لطافتی. دہشتنی ہائینہ قدر مؤثر. طوغری. آہنكلی. یارلاق و ناقابل تقلید قافیہ لہ ترنم ایلامشدر. خیالاتہ غبطہ بخشا اولہ جق بر صورتہ رمن نہری اوزرنده سیاحت اجراسنی ناطق منظومہ بہ يك جوق نظیرہ گولر ظہور ایلدیکی حالہ هیچ بر یسی شمشعہ و لطافت نقطہ نظرندن آنك كعبہ وارہ مامشدر. حسیاتہ اوقدر لطافت و حقیقت. جوارینك تصویرندہ مشہود اولان لطافت ایلہ آرہ صرہ حشمت و عظمت. افسانہ ظن ایدیلہ جك ذوق و شوق هیچ بر منظومہ دہ بوندہ اولدینی قدر يك نادر اجتماع ایدہ بیلیر. اولیلہ بر مجموعہ كہ ہر كس آنك ایچندہ كندی فكرندن. ذوقندن. اضطرابسندن بر شمعہ طویار. تكمیل ایام شبابت عكسی بر مرآت مصفاہ اولدینی كبی اورادہ تجلی ایدر. و ہیئت مجموعہ سی قبصہ. لطیف. آہنكلی نشیدہ لردن متشكل ونہ ركلہ فضلہ. نہ بركلہ نقصاندر. سامعی. قلبی مدام تلطیف ایلر. ہر كنجك بویلہ سومسی و ہر نازنینك بویلہ سولمك ایستہ سی شایان حیرت دگلدر.

« کتاب الحان » بر دفعہ نظم ایدیلہ بیلیر. ہائینہك مؤخرآ « یكی بر ایلك بہار » نظم ایتكہ قالششمی بك بہودہ زحمت ایدی. كندیسنك بیك سكر یوز اوتوز. قرق سنہلرینہ طوغری یازدینی اشعار عاشقانہ. بك آزی مستننا اولق اوزرہ. ہپ اولكینك ضعیف بر تقلیدندن عبارتدر. اولكیندہكی سادہ لك. طبیعت برینہ صنعت قائم اولمشدر. ہر درلو حسیاتی محو ایلان یارس عالمنك. بولوارلرینك احوالی عنہ سیلہ. نكتہ لریلہ. استملریلہ نظم ایتكی احتمالكہ آلمان ہمشہر یلرینك خوشنہ كیدر. ہیات كہ قارلریك كشف طبایعندہ بك یانكشدر.

ہائینہك « اشعار زمانہ » سنك باشندہ بولنان « آتارول ». « آلمانیا ». « یاز كیچہ سی رؤیاسی ». « قیش مصالی » عنوانی منظومہ لری ہنسای حیات شاعریتك ایكنجی ستونلریدر. واقعا ہو منظومہ لرك اكثری اہمیت و رونق لری ضایع ایتشلر و شمعدیكی حالہ دونما فشكارینك انقاضی منزلسنہ دوشمشلردر.

فقط آن‌ر زماننده، روکتر، هوئی فشنگری کبی اوج اعلاى اعتبارده دخه‌لریله
پك شعشه‌بار ایدیلر .

هاینه‌نك منظوماتی منثورانه نسبتله ده‌ا مؤثر . ده‌ا بارقه‌دار ایدی . هجومیال
اولان ذکاسی ، ادبیات و معرفت حکومته‌ا مقننر اولانله بی محابا صلاخوان
اولسی ، گندی جناسی سرملیرنك شدتی ، اصالت و ثروت خیالی یونانك
مشهور مضحک نویس آریستوفانك قومدیاسی ، وولترک بوسلی مرتبه‌سنه قدر اعتلا
ایتمکده ایدی .

هاینه‌ده اوزون منظمه‌لر و تعبیر آخرله بر فاجعه ، هاله یازمق ، بر وقعه‌بی
نظمآ تصویر اینك قابلیتی نقصان ایدی ؛ اوکبی آناری حسن انهادن محرومدر .
مثلاً « در رنی فون باخراخ » برارچه اوله‌رق قالمشدر . « تان هویزر » بردن بره
کس-یلور . بونلرکبی بر طاقم آناری عادتاکودوک طاووغه بکزرکه شاعرانه بر
خاتمهدن محرومدرلر . اشته بوسیدندرکه اوکبی آنارینه خاتمه عنوانی برر ذیل
علاوه ایتمکده مجبور اولمشدر .

آناترول و آلمانیا مقفی سیاحت لوحه‌لرندن متشکل ایکی اثردر : بری پیرنه
قیرلرینی ، طاغیرینی ، دیکری رهن نه‌ری ، اسکی قولونیا ، اُگس لاشاپهل
یعنی (آهن) ، وستفاليا ، هامبورغ حوالیسینی طمطراقلی ، رونقلی ، شعشه‌لی
اوله‌رق تصویر ایدیور ؛ اوصاف هوا ، بدرتام ، یاغمولر ، صباح و سائر تصویراتی ایسه
بونلرک لطافت و شعشه‌سنه فیض و قوت بخش ایلور .

آلمان ادبیاتنك لیریک قسمنده هاینه‌نك اهمیتی ناقابل انکاردر . بیلهرک
یلهرک آنك محبت شریقلری ، منظومات تزیینی سیاسی تقلید ایدلیکی
حاله‌ شمعی یه قدر تفوق قابل اوله‌مامشدر ، ذکا و لیاقت و قدرتی کیدکجه
تمم ایتمکده ، تسلیم ایدلمکده باشلامشدر . هرکسدن اقل فرانسزلره طوقبان
جناسی و تلمیح‌لری لکه ، یوومسینی موسیو وولترک بروقه‌سندده یابان آلمان
بلبلی اکندیسنی تصویر دکل قدرت و ذکاسنك اُک مؤثر ، اُک مزین برجته‌تی
تشکیل ایلر .

هاینه برجهان شاعری ایدی . کندی « زمان » نك تکمیل محتویاتی مقیاس
 شخصیسنه بعدالتطبیق مرآت گبی آتی ینه هیئتیه اعاده ایلردی . زمانك هر درلو
 صفا واضطرباتی تصویرده بولدینی تعبیرلوك بکارتی ، مکملیت ولطافتی هپ او
 اضطرابات و مجادلاتی کندینسه مخصوص ایش گبی تلقی ایلسمندن . آنلره قارشى
 یابانجی طور ماسندن نشأت ایلشدر .

شجره شاعریتك جذرلری آماندر ، یالکیز خارجاً دکل ، پك درین اوله رق
 داخلده رهن حوالیسی ، شمال دکری سواحلی طوپراغی ، آلمان فکر وحسی ایله
 نشو و نما بولشدر .

فقط هاینه نك نسلاً یهودی اولمسی ، چوجقلغنده آلمش اولدینی نیم فرانسر
 تربیه سی و کجلیکنده رهن حوالیسنك سیاسی و معنوی فرانسه تأثیری آلتنده بولمسی
 اصلاً اجنبی ایکی عنصرك بوجذرلرله اختلاط ایلسمنی مؤدی اولشدر .
 ابتدالری همان حسن اوله بیله جك درجهده ضعیف برتأثیر اجرا ایش ایکن
 کندیسى کاله ایردکجه و اشعاری تکرر ایتدکجه بوتأثیر دخی بیومشدر . هاینه نك
 احوال معیشتی ایسه بوتأثیری تعمیق ایلشدر . کندیسنك اوزون برمدت فرانسهده
 اقامتی . بر فرانسر قادینی ایله ازدواجی ، داخل مملکتده بر چوق سیاحتلری
 آتی نیم برفرانسز ، فرانسز اصول وقواعدینه مبال و نابولیونه پرستشکار قیلش
 ایدی ؛ نابولیون فقراتنك لسان اجنبییه نقلنه الك چوق آلک خدمت ایش اولمسی
 محملدر . اضطراباتی یهودیلکنى انتباهه گتیردی . (هیوپ) ایله (لاهوس) ی
 برده قیافت اخیره اکسایدرك میدانه چیقاردی . طبیعتنده کی یهودیلک ایله
 فرانسزلق منظومانسه آماندره طوقه جق برطرز وشبوه و برمشدر . نسلاً یهودی
 اولشی ، فرانسز قرابتی خیالاتی آلمان شاعرلینه پك اجنبی و اوزاق اولان
 مواده سوق ایتمکله قالمایوب افاده سنه ، فکر جوالنك صاجدینی شراره لره ،
 تلخیصلره شرق زینت ولطافتی ایله برابر برشدت ، بر فوق العاده لک بخش ایلشدر .
 کجلیکنده شرقیلری لطیف و مؤثر ایدی ؛ تدبیراً قوه ملیه سنك ، ذکاسنك

الکبند مرتبه سنه ارتقا ایلدی . محبت شرقیلرندن صکره مجادلات سیاسیه منظوماتی وجود پذیر اولدی ؛ آتی ده پسیمیستلک اشعارى تعقیب ایلدی .

دانسته نك « مضحكه » عالم لاهوت « ویا گوته نك « فاوست » ی کبی براسلوب جدی وعلی ایجاد ایده جك اقتدار هاینه ده مفقود ایدی . تنفس مدید ، فکر انشا آتده نقصان ایدی . برهجو ، تزییف ، مزاج فکری ، بردن بره انقطاع حسیات ، برمنظره طبیعیه تأثیرى منظوماتنك سیاقه خلل ایرائنده پك بیوك تأثیرات اجرا ایلشدر .

(المنصور) و (راتقلیف) اثرلرینك طبیعتی ، موضوعی لیریکدر ، فقط ایچیلرنده رومانس ، تاریخ عنصرلری لیریکه غلبه ایلشدر . شاعر اکثریتله حکایهیه داخل اولهرق حسیات شخصیه سنی قهرمانان وقایعك حسیاتى یرینه اقامه ایلشدر . « تان هویر » ایله « یهودا بن حالهوی » ده شاعر ایله قهرمان متممادیاً وظیفه لرینی ، خدمتلرینی مبادله ایلکده درلر .

شاعرک گندینى قاریشدر مامغه موفق اولهرق یازدیغی شیلر مثلاً : (غره نادیر) ، (الفارت) ، (گولار) ، (بلزاجر) (هاستینگ میدان محاربه سی) (کبی لیریک منظمه لرى فوق العاده لطیف ومؤثردر . بونلرده علامت کاشفه ایسه طرز تکلم وادای شخصیسیدر . انسان واشیا اوزرینه اولان نامحدود تفوق و حکمفرماتق فکری کندینك حیاته ، حسیاتنه محاکتانه غلبه ایدیور .

شکسیر و شیلر دراملرینك جهانی احاطه ایده جك صورتده کی دائرة انتشارلرینه نسبتاً لیریک پك محدود بر دائرة نك خارجه چیه ماز ؛ فقط بوخصوصده هاینه علمدار و دیگرلری الك کوچکندن الک بیوکنه قدر تابع حکمنده در .

§

کنجلمر مزه تأسف اولئورکه ، یالکز فرانسز ادبا و ادبیاته مفتونیت نتیجه سی اولهرق آلمان ادبیاته نظر التفاتی دریغ ایتمکده درلر .

بوکون گوتنهک اشعاری نوعیت شخصیه سنی . او امتیاز زوال ناپذیری عالمه
طانتدیرمش ، تقدیر ایتدیرمشدر . بز آندن محرومن . ایلدسین ایله تولستوی
اگر فرانسزلر افراط مفتونیتله مدح وستایشده بولنمسه لر ایدی بزم کنج ادبمن
تنزلاً اسقاندیناو و یاروس لسانلرینی تحصیل ایله می تدع ایده جکلردی ؟ ایپولیت تن
انکلز ادبیاتی تبیع ایله همشهر لرینه طانتدیرمش . چونکه انکلز جهی تحصیل ایدوبده
تدقیقه استحقاق حاصل ایتمش . شمعی بز انکلز ادبیاتندن بحث ایده جک اولساق
— طاوشانک صوینک صوبی — ترجمه دن ترجمه مجبور اوله جغز .

بوکون آلمان ادبیاتی ، آلمان علومی قدر وسعت پیدا ایتمشدر .
أوت (آلمان علومی) بر تعبیر صحیحدر . چونکه علوم ، تعریفه لایق صورتده
آنحقی آلمانیده تعمق ایتمشدر . فرانسه ده هنوز سطح ماده ساجدر .

رای عمر

